

ШУМАДИНЈА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

ТЕЧ. VI.

Овај листъ излази сваке Суботе. Цена е одъ 1. Апр. до нове године 18 гр. За огласе плаћа се 3 вр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 вр. ср. за трипутъ.

№ 47.

СМРТЪ ЛУДВИКА. XVI.

(Продужено *)

Луве сиђе се съ катедре и са своју страна слѣдовало е плѣсканѣ. Робеспіеръ поине се да се правда; онъ е изгледао бледъ, и пратило га е мрмлянѣ. Или изъ забуне, или изъ страха захтѣвао е онъ осамъ дана. Кадъ е то време било дошло, онъ ніе више изгледао као обтуженъ, него као побѣдитель; онъ е съ подсмѣхомъ опровргнуо пребациваня Луве-а, и упустио се у дуго похвалыванѣ себе самога. Но дѣла су была само уобште наведена, те бы се лако могла она умалити или уништити. По галеріама было е спремно, да се плѣска; и самъ конвентъ, кои е ово обтуженѣ сматрао као свађу изъ самолюбія, и кои се ніе бою, као што вели Бареръ, *едногъ човѣка одъ тече, едногъ малогъ предузилача побуна*, бы е склонъ да прекине ове препирке. И тако кадъ е рекао Робеспіеръ при концу: „Што се мене тиче, я неђу изъ тога чинити никаква лична заключенія: я самъ се одрекао лаке користи, да одговоримъ на опорочаваня мои противника съ іоштъ страшнимъ обтуживанѣмъ; я самъ съ намѣромъ оставіо нападателну страну могъ правданя, я се одричемъ праведне освете, на кою бы я право имао противъ мои опорочателя; я нетражимъ никакву другу освету, но само повратакъ мира, и триумфъ слободе! Нѣму су плѣскали, и скупштина пређе на дневный предметъ. Бадава е Луве хтѣо на то одговорити; онъ ніе могао на то добити допуштена; и Барбару бадава е хтѣо устати као тужитель, и бадава се Ланжине противіо дневномъ предмѣту, опетъ се зато далъ препиранѣ ніе хтѣло дозволити, на што су и сами Жирондени пристали, те су учинили едну погрѣшку, што су започели обтуживанѣ, а другу што кадъ су почели, нису га подпомогли. Монтаняри се одрже, еръ нису были побѣђени, и Робеспіеръ іоштъ се већма приближи оное, одъ чега е было прилично удалѣнъ. Монтаняри се наскоро нађу у револуціи, што се само мыслило, да су у нѣой; и ова партия узме Робеспіера за свогъ поглавара, зато што су га Жирондени као таковогъ гонили.

Али іоштъ важніе, него лична нападаня, были су препирке о средствама правленія, и о владаню власти и партия. Жирондени изгубе не само у препиркама про-

тивъ особа но и противъ общине. Ни една нѣова мѣра ніе успѣла, оне су были зло предложене и зло подпомагане. Они су требали да снаже правленіе, да промѣне варошко управителство, да се одрже противъ Якобина и нѣи надвладаю, да придобіо светину или да предупредe нѣю дѣланѣ; а они нису одъ свега тога ништа учинили. Еданъ између нѣи, Бизо, предложи, да се даде конвенту стража одъ 3000 людій изъ департамента. Ово средство, кое бы баръ одржало независимость скупштинѣ, ніе доста живо подпомагано, да бы се одобрило. И тако су Жирондени нападали на Монтаняре, а нису ій ослабили; нападали на общину, а нису е покорили, нападали на предградія, а нису ій унищитили. Они су раздражили Паризъ, позиваюћи департаменте у помоћъ, а ову помоћъ нису себи прибавили, те су тако радили противъ правила найпростіе мудрости; еръ е много сигурніе, учинити какву стваръ, него само претити нѣоме. Нѣиови противници вѣшто се ползую овимъ обстоятельствомъ. Они су изподмукла разпростирали такве гласове, кои су морали Жирондене у неприлику довести, то естъ, да они хоће да пренесу републику у южну Француску, а да оставе остало. Ово е дало повода те су Монтаняри мало доцніе заключили *единство и нераздѣлимость републике*. То е было еданъ начинъ, на Жирондене нападати, и на нѣи бацити подозренѣ, премда су они пристаили на ова предложеня тако, да се чинило, као да су се кажали, што ій нису они сами учинили.

Али едно обстоятельство, кое е по видимомъ было странно у разпрама између обои партия, іоштъ е болѣ служило Монтанярима. Већъ ободрени неуспѣшнимъ покушаванѣма, коя су противъ нѣи была управлѣна, само су чекали на прилику, да започну сами нападати. Конвентъ было е већъ уморанъ одъ овы дуги препирания; и они чланови, кои се то ніе тицало, и они одъ обе партае, кои нису были као у првомъ реду, осећали су потребу слоге, и хтѣли су, да се съ републикомъ занимаю. Само е споляшній миръ владао, и внимательность скупштинѣ обрати се крозь нѣко време на новый уставъ, когъ се партия монтаняра была манула, да найпре рѣши судьбину збаченогъ краля. Изъ разны повода поглавари крайнѣ леве странке за тымъ су настоявали: они нису хтѣли, да Жирондени и умѣрена партия, кои су управляли съ одборомъ за уставъ, уреде републику,

*) Види брой 44.

Они бы были установили владу грађанске класе, давши јој више демократскій уставъ, него што е было онај одъ год. 1791. а они су ишли на то, да установе владу протестантине. Али они нису могли постићи ову намѣру ако недобију у руке владу; а нису могли иначе добити владу, него продужавајући револуціонерно стањ Француске. Осимъ ове потребе, да се препречи уведенъ законогъ реда, и да се учини страшный државный ударъ, осуђенъ Лудвика XVI. чимъ бы се потресле све страсти, чимъ бы се њима присаединиле беснеће партае, сматрајући иѣ, као сталне чуваре републике, надали су се они иошть, да ће Жирондени томъ приликомъ показати своя чувствованя, кои нису сакривали свою желю, да избаве Лудвика XVI. те да тако упропасте ове у очима светине. Безъ сваке сумнѣ было е много Монтаняра, кои су при овомъ обстоятелству, најискреніе дѣйствовали едиственно, као прави републиканци, у чимъ е очима Лудвикъ XVI. было кривъ према револуци, а еданъ збаченъ краљ опасанъ е рађајућою се демокраціа. Али ова партаа была бы много блажја, да не морала упропастити Жиронду, а у исто време и Лудвика XVI.

Одъ некогъ времена приуговлаивани су были духови на њгово суђењ. Клубъ якобинскій ечао е одъ више на њга; распространявани су најружнѣи гласови о њговомъ карактеру; захтѣвано е, да се онъ осуди ради утврђена слободе. Народна друштва изъ департамента писала су адресе конвенту у истомъ смыслу; одсѣди долазили су у скупштину, и съ вѣкомъ захтевали су освету противъ Лудвика Капета. У то доба називанъ е было Лудвикъ XVI. именовъ старогъ основателя њгове породице, као да бы му на место титуле краля дали старо име њгове породице.

Себична побуђеня партаа и беснило светине саединила су се была противъ овогъ несрећногъ владателя. Они, кои бы пре два месеца были одъ себе одбацили мисао, да се онъ другой каквой казни подвергне осимъ да се збаци съ престола, садъ се удиве њойзи: тако се брзо у критичномъ времену губи право, бранити свое мнѣніе. Открытіе гвоздегъ сандука умножило е фанатизмъ светине и слабомоіе краљви бранителя. После 10. Августа кадъ е узбуђена светина юришила на краљевску палату, нашла су се у канцеларіи цивилисте њка акта, коя судоказивала тайна сношеня Лудвика XVI съ незадовольнымъ принцевима, бѣгунцима и Европомъ. У едномъ извѣстію, састављеномъ по заповѣсти законодателне скупштине, было е онъ обтуженъ, да е имао намѣру, да изда државу и да обори револуцію. Пребацивало му се што е 16. Априла 1791. писао епископу клермонскомъ, да *he, ако добіе свою власть и силу, повратити старо правленіе и свештенство у оно стањ, укомъ се налазило, што е доцнѣ предложіо войну само да бы ускорио ходъ свои ослободителя, да е етаю у писменомъ саобраштенію съ людма кои су му писали: „война примораће све силе, да се саюзе противъ бунтовника и бездѣльника, кои тиранизираю Француску, да казниѣи иѣ ова казнь служи за примѣръ свима оными, кои бы покушавали, да повреде миръ држава . . . Вы можете рачунати на 150 хиљада людѣй, Пруса, Аустријанаца и изъ остали немачки држава и на войску одъ 20 хиљада бѣгунаца;*

затимъ што е было у споразумѣню са своіомъ браћомъ, кое споразумѣнѣ не явно показивао; и наипослѣ што е непрестано ишао противъ револуцие.

За потврђенъ овы обтуживаня показана буду конвенту акта нађена у Тилѣриама иза едного чекмецета гди е была една рупа у зиду съ гвозденимъ вратама. Овай тайный сандукъ было е показанъ министру Ролану, и ту су се нашла сва акта и писма о дворскомъ теженію противъ револуцие, планови кои су ишли на то, да се утврди уставна краљевска власть средствомъ народны поглавара, да се поврати старо правленіе, договараня съ Мирабо-омъ; предложена Булд-а подъ уставодателномъ, и њѣка новія послованя подъ законодателномъ скупштиномъ. Ово одкрытіе умножило е разпаленость противъ Лудвика XVI. Слика Мирабо-а буде кодъ Якобина изразбѣяна, а конвентъ увіе у платно ону, коя е ставла у сали засѣданія.

Одъ њкогъ времена породило се питањ у скупштини о процесу овогъ владателя, кои почемъ е было збаченъ, не бы се могао више гонити. Не было суда, кои бы могао надъ њимъ изрећи пресуду; не было казни на кою бы се могао осудити: и тако су се упустили у лажна толкованя неприкосновености краљевске коя е Лудвика XVI, по самомъ уставу заштићавана, ерь су га силомъ хтели осудити као на законитый начинъ. Найвѣћа неправда партаа, осимъ што су оне были неправичне, была е та, што оне нису хтели задржати ни спољнѣи видъ правде. Законодателный одборъ, комъ е было наложено, да поднесе извѣстіе о питанію, да ли се може судити краљу Лудвику XVI. и да ли може конвентъ њму судити, изрази се, да све то може быти. Депутираць Мелхъ устане у име одбора противъ догме неприкосновености; но будући да е ова догма владала у времену пре револуцие, то е онъ потврђивао, да е Луи XVI. было неприкосновенъ као краљ, а не као приватный човѣкъ. Онъ е навео да е народъ, почемъ не може изгубити свое емство у смотренію дѣла власти, надопунио невредимость монарха съ пододговорношчу њгови министра, и да ондѣ гди е Луи XVI радио као обичный приватный човѣкъ, њгова пододговорность не може пасти ни накого, те тако да онъ престае быти невредимъ. И тако е Мелхъ ограничио уставну заштиту, предану Луи XVI. само за краљевска дѣла. Одъ ту да е онъ заключіо, да бы Луи XVI. было казниѣнъ, почемъ њгово паденіе съ престола не е казнь, но промѣна правленія, да се то учини по сили криминалногъ законика *о издашцама и сузаклятицима*, наипослѣ да му конвентъ суди, безъ да се сѣдѣе поступку други судова, ерь конвентъ представля народъ, народъ садржава у себи све интересе, сви су интереси народа правда, те е дакле немогуће, да народный судъ повреди правду, а онда е бесполезно, да онъ буде подчинѣнъ формама.

Преписка започне се 13. Новембра, шестъ дана послѣ поднешеногъ извѣстія тогъ одбора. Приврженци неприкосновености, премда су по своіой неполитичности и сматрали Лудвика XVI за кривца, ипакъ су потврђивали, да се њму не може судити. Наипоглавити између овы было е Морисонъ: онъ е осимъ осталога рекао, да република нема никакве користи, да осуди Лудвика XVI да она треба само да се ограничи на мѣре обште сигурно-

сти у смотреню нѣга, те тако или да га држи као заробљеника, или да га протера изъ Француске. То е было миѣније десетѣ стране у Конвенту. Равница (партия у конвенту) была е истога миѣнија, као и одборъ, али брегъ (монтаньска партия) у којој се нарочито одликовао бесомучный Сен-Жистъ, одбацивала е неприкосновеностъ и суѣненъ Лудвика XVI.

Ова бесна партия, која е хтѣла употребити државный ударъ на место судейске пресуде, која нѣ хтѣла слѣдовати никаквомъ закону, никакой форми, но само нападати на Лудвика XVI, као на едного побѣденногъ заробљеника, да бы неприятельство преживило побѣду, была е уврло слабой маньини у конвенту, али су е съ поля яко подпомагали Якобини и община. Конвентъ и поредъ страа, кое е она онда веѣъ задавала, одбаца нѣна убійствена позивана; а приврженици кралѣвске неприкосновености наводили су мужественно узроке явного интереса, као и правила правде и човѣчества. Они су потврђавали, да едни исти люди немогу быти уедно и судіе и законодавци, тужители и порота. У осталомъ они су хтѣли да се новой републици даде сѣйность велики добродѣтели, добродѣтель великодушія и опрощенія: они су хтѣли да се слѣдуе примѣру римскогъ народа, кои е извоевао свою слободу, и кои е ню задржао крозь 500 година, а кои се великодушнымъ показао, ерѣ е протерао Тарквиніе, а нѣ ій дао погубити. Изъ обзира на политику они су доказивали неслѣдственостъ овогъ обтуженія, кое ѣе анархичну партию іошть веѣма охрабрити, а и неутралне европейске силе приморати, да ступе у саюзъ противъ републике.

Али Робеспіеръ, кои е у целой овой препарки показивао дрзновеностъ и тврдоглавство, што е іошть изъ далека предсказивало нѣгову свемогуѣностъ, поше се на катедру, и почне говорити: „Скупщина е и незнаюѣи далеко се удалила одъ правогъ питанія. Овдѣ се неради ни о каквомъ процесу; Лудвикъ нѣ обтуженикъ, вы нисте судіе, вы нисте а и неможете друго быти, осимъ државници, вы немате да изречете пресуду за кога или противъ кога, но да употребите мѣру за явно благостанѣ. Лудвикъ быо е краль; република е основана; знаменито питанѣ, кое васѣ занима, рѣшено е съ тымъ единымъ речима. Лудвикъ неможе се судити: нѣму се веѣъ судило, онѣ е осуѣненъ или република нѣ ослобоѣена“ и за тымъ е закѣвао, да конвентъ прогласи Лудвика XVI. за издавцу према Французима, за преступника према човѣчеству; да га по сили побуне одла осуди на смръть.

(Продужиѣе се).

П у т о в и С у д б и н е.

(Продужено)

Овай ме е позивъ поставіо у удивлѣнѣ, и супротна чувствованія узколебама су мою душу. Нека тайна слутня шаптала ми е: „Немой иѣи у Ибаръ! Мой природни поносъ веліаше ми: „Одбаца понуду твоє високоумне сестре, — но гласъ материнскогъ чувства, кои ме е наговарао: ти ѣешъ овомъ жертвомъ можда среѣнимъ учинити твоє дѣте, ков би у свакој бѣди и сиротинѣи готово извѣстно пропало, — овай гласъ, велимъ, надмашіо е

све сумнѣ, кое су ме на све стране трзале. Я обеѣамъ посланицима, да ѣу доѣи и сутраданѣ оставимъ я ове спокойне предѣле, кои су были сведоци мое найвише среѣне а и моя найвеѣе туге. Дочекъ у Ибру бияше такавъ, да самъ у први ма' себи ласкала са цвѣтнимъ надеждама; ерѣ Яриа предусрела ме е срдчно, а и нѣнъ супругъ приміо ме е пріятельски и безъ икакве гордості. За неколико први недѣля дана я самъ се и сама увѣрила, да е све оно истина, што су ми служители ибарскогъ властела у шуми говорили, суморна скорбъ, која е све веѣма подранѣивала у пустой самоѣи мога преѣашнѣгъ мѣста пребиванія, преобратила се у тиху и неку тугу, а понекадъ е и вранѣ радости и веселогъ разположенія проникнуо у мрачну дубльиву мое тежко испитане душе. Я самъ любила Лилянну, красно дѣтенце мое сестре, готово съ онаквомъ истомъ нѣжности, као и мога Жарка, и свестъ о вѣрно испунѣной материнской дужности према обадва неѣка дѣтета бияше ми мелемъ и утѣха за моя сваколика страданя.

Сви обитатели ибарскогъ двора предусретали су ме пріятельски, сви ми бяху наклонни, изузимаюѣи едну стару и одвратногъ изгледа бабу, која е кодъ мое сестре и нѣного супруга у великой чести стояла. Она е негда была чуварка господара одъ Ибра, и знала е многимъ ситнимъ услугама одржати се у наклонности нѣговой; при томе е своіомъ вѣштиномъ прорицанія и другимъ врачбинама повела за собомъ и мою сестру Яриу, која е іошть у дѣтиньству своєе была занешено заузета за све, што е имало изгледъ ванприродни. Што се мене тиче, я самъ се одъ оногъ времена одкадъ самъ примила вѣру христиньску, одрела свію ои таинствени вѣштину, кое самъ одъ мое майке научила, будуѣи ми е нова христова наука то строго забранѣивала, као богомрзко и за душу пагубно заниманѣ.

Неколико веѣъ пута подсеѣала самъ мою сестру, кадъ смо саме биле, на ову стваръ и молила е, да се изтргне изъ замкѣи ове подозрителне бабе, која е на свакояке поступке своимъ наговоромъ навести може; но лакмислена Яриа узимала е сасвимъ олако мое опомене, и што самъ іоѣ данасъ говорила, то е она сутра заборавила. Она пакъ пакостна баба почела е све веѣма на мене мрзити и ненавистно гледати. Она се мене клопала колико е више могла, говорила е само онда, кадъ е морала, и то свакадъ краткимъ и леденимъ рѣчма; али нѣни оштри и пламенити погледи ясно су ми сведочили, да ме она у крайнѣму степену мрзи. Я пакъ слабо самъ се обзирала на нѣну мржню и неприятельство; ерѣ мени е довольна была любавъ мое сестре и наклоностъ остали у двору лица, па зато самъ у себи мислила: шта ми е стало за мржню пакосне хієне?

Тако проѣоше скоро две године. Мала Лиляна нѣе была више повѣрена изключномъ моме о нѣоѣ стараню, као пре, докъ самъ е дошла. Она е добила іошть едну чуварку, која е некадъ и на могъ Жарка пазила, кадъ самъ по желѣи мое сестре понекадъ участвовала у каквомъ веселю или торжеству, или кадъ самъ у онаквомъ послу была, кои ми нѣе дозвољавао, да будемъ непрестано око дѣце, кодъ кое самъ я найрадѣе бавила се; будуѣи самъ я веѣе задовољство налазила у нѣнимъ невинимъ играма, него у веселимъ, а често и раззузданимъ частима, у богатимъ дворанама ибарскогъ властела.

Едногъ дана слављно е у сусѣдномъ замку, кои е принадлежао едномъ приѣтелю и бойномъ другу мога зета, торжество побѣде, на коме самъ и я морала присуствовати по желји сестре мое Ярене. Сви кои су тамо били, предали су се највећомъ веселю, само я не, нека чудновата смутня притеснявала е прси мое; мени биаше, као да подамномъ земля пламти. Я зовнемъ мою сестру, и повѣримъ ѿой мое тайно чувствованѣ. Она се уплаши и увѣраваше ме: да е и она мало пре такавъ исти немиръ осећала, но да е вѣсти већъ изчезао. Тада уватимъ я дрѣћућа руку сестрину и рекнемъ ѿой: „Слутнѣ, то су опомене судбине, немой, да ѿй тако мало уважавамо. Айдемо! айде да се у Ибаръ вратимо. Я се боимъ, да се тамо каква велика несрећа догодила нѣ, кою ћемо нашимъ долазкомъ моћи можда одклонити или баръ умалити.“

Моя сестра биаше већъ склона, пристати на мое речи, но по краткомъ ћутаню замоли она мене, да дођемъ къ себи, и да страшљивымъ слутњама моимъ не замутимъ общте веселѣ, докъ она свога супруга о томъ не извѣсти, и одъ нѣга дозволѣнѣ за нашъ повратакъ неизмоли.

Я самъ морала пристати на ове умѣстне рѣчи. Но стра бивао е одъ часа на часъ све силнѣи, и ахъ! — прошло е више одъ едногъ сата, докъ смо се за путъ спремили, докъ смо се одъ свию опростили и кући кренули. Ярниъ супругъ, кои е нерадо пристао на наше зактеванѣ, остао е у замку свога приѣтеля. Ми пакъ одездиле смо съ пратњомъ одъ неколико слугу и войника, нашему двору.

Премда су ваши конѣи брзо ишли, то е ипакъ много времена прошло, докъ смо до нашегъ замка дошли, едно збогъ тога, што е разстоянѣ и по себи било доста знатно, а друго и по томе, што е планинска рѣка, преко кое смо имали прелазити, одъ кише тако нарастла, да е ћуприю одјела, те смо тако далеко морали са правога пута сврнути и обилазенѣмъ путъ увећати. Ми смо садъ са страомъ упрле очи наше на ону страну, гди биаше замакъ, да видимо, да ли се какавъ пламень, или облакъ дима опажа, еръ ми смо се бояле: да се нѣ у замку заръ пожаръ появио. Но нашъ насъ е стра обмануо. Бистро и ведро биаше свудъ унаоколо небо, и кадъ смо у планинске кланце унишли, коя опасую тврди замакъ мога зета, осенавао е месецъ у пуной својой красоти бѣле зидине и светлећа кубета тврдога и сѣнога замка, и нигди не биаше ни трага опустошителномъ каквомъ элементу.

„Наше суморне слутнѣ, улиле су намъ празанъ стра, проговори садъ Ярна, „но благо нами, ако се никадъ не будемо неприятнѣ преварили него данасъ!“

(Продужиће се.)

М р в и ц е.

— Подъ владомъ краля Францускогъ Карла 9. парохъ еданъ у Домфронту у Норманди, дошао е до тога, у хроницы цркви нечувеногъ чуда, да е при крштению и опело наплатити хтео. Узрокъ, зашто е то чинити почео, нѣ хтео никомъ казати; и зато люди, коима се неправо чинило и кои су знали, да то ништа друго нѣ него злоупотребленѣ власти у дужности, обтуже пароха владики. Овай га позове на одговоръ и упита: како е могао до таквогъ чега доћи, да при крштению и опело наплаћуе, на кое му онъ одговори. „Садъ е већъ пуни седамъ година, одъ како самъ парохъ у овомъ месту, и за то цело време, крстио самъ годишнѣ по 100 деце, али никогъ одъ 5 година старѣгъ саранѣо нисамъ. Испочетка био самъ съ овимъ срећнимъ станѣмъ врло задоволянъ, али после пало ми е на память, да у црвене књиге загледи и о свему достаточнѣ уверимъ се. Я то учинимъ, и на удивленѣ нађемъ, да се одъ сто година овамо, сваке године по сто деце крстило, а нико одъ 5 година старѣи саранѣнъ нѣ био. Но ѿоштъ самъ се више упрепастио, кадъ самъ видѣо, да се жителство у овой вароши за цело то време умножило нѣ, и ово ми се учинила прва загометка, кою я дуго разрешити нисамъ могао, и кою ми е доцнѣ еданъ приѣтель мой овако разрешѣо, т. е. да се сви, кои се у Домфорту роде, у Руену обесе; я пакъ да бы то предупредѣо и мое стадо одъ такове грозне смрти сачувао, дошао самъ на ту мисао, да при крштению и опело наплатимъ.“

Владика упыта тужителъ, али то истина што парохъ наводи, и кадъ ови то признаду, рекне: „я ћу се старати да то више nebude“, кое и учини: и тѣмъ начиномъ имао е парохъ доста мртваца за саранѣванѣ.

— Еданъ управитель школски овако е при уласку свомъ у школу поздравляо свое ученике „Добро вамъ Богъ дао, ви благородници, началници, царски и княжески совѣтници, руководѣлци, вештаци, трговци, пандури, вешачи и несрећници“ додавајући одма, „све то можете быти, еръ ће то, одъ нашегъ владаня зависити.“

— Кажу, да е Мезофантѣ, управитель библиотеке ватиканске у Риму 32 страна езика врло лепо говорити и писати знао.

О Г Л А С И.

Подписаный радъ е своя непокретва добра, коя се у Неготини и око нѣ налазе продати, и позива оне, кои би што одъ исты купити желили, да му се прѣяве. Добра су проценѣна и то: кућа у Неготини 350 ц. браникъ са 500 комада дрва и поредъ нѣга два дана и по ораће землѣ, коя се као ба-

шта употреблява 200. ц. Ливада на Радувачкомъ путу 40 ц. браникъ у селу Ясеницы 50 ц. Ливада близу Неготине 10 ц. Исподъ ове цене не може се ништа дати. Ко жели видити добра нека се обрати отчуу момъ Сими Новаковићу у Неготини.

ИЛИЯ ЛУКИЊЪ

Практикантъ Поп. Просвете.

Подписаный добѣо е ови дана одъ наибольѣи майстора бечки врло фини гласирани и фикследеръ штифлетни, и то како мужки тако исто и женски. Осимъ тога има врло фине коже за израђенѣ обућа, и врло изредногъ фикса, препоручуе се многобройнимъ наручбинама. (1,—3)

ПАВЛЕ ЮВАНОВИЊЪ.

Чизмаръ

Издае Любениръ В. Менашовиъ.

У Кнѣигопечатнѣи Княжества Србскогъ.